Валюта рыногу

(2012-жылдын март айы)

1-график. Накталай эмес АКШ долларыны коммерциялык банктарына таза агылып кирүүсү (агылып чыгуусу) (млн. АКШ доллары)

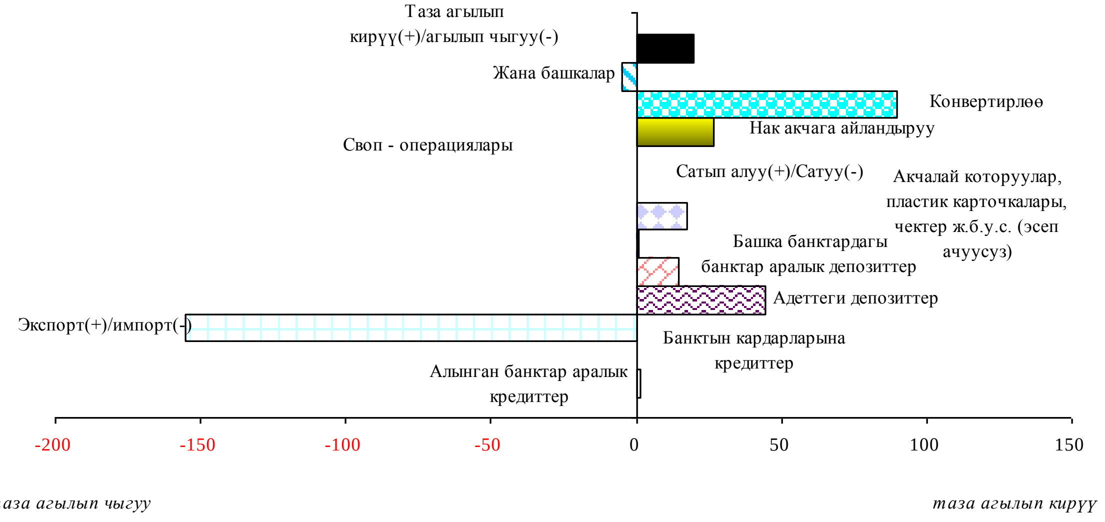

2-график. Банктар аралык валюта тооруктарынын жана АКШ доллар курсунун динамикасы

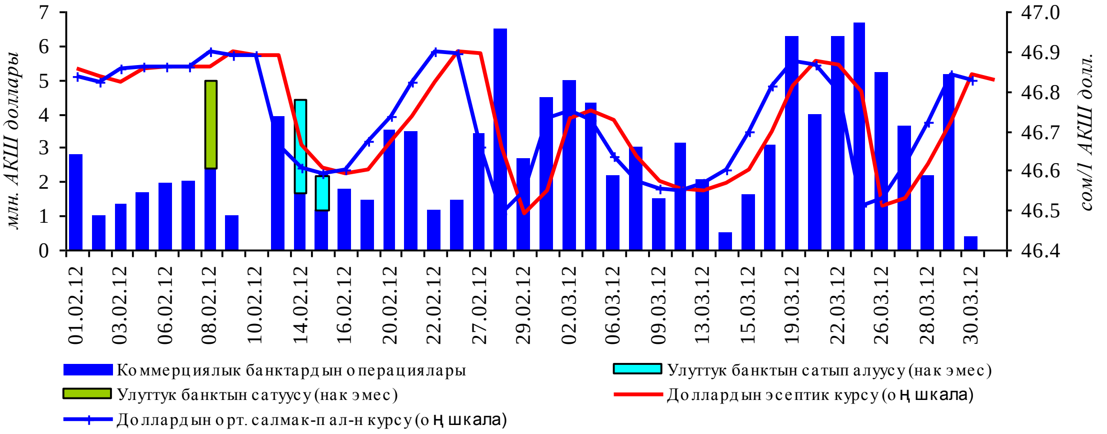

Март айында АКШ долларынын алмашуу курсу бир АКШ доллары үчүн 46,4900 сомдон 46,8275 сомго чейин өскөн (2011-жылдын ушул мезгили ичинде курс 0,5 пайызга төмөндөгөн). Мында күйүүчү-майлоочу материалдарды жана керектөө товарларын жеткирүү боюнча кардарлардын импорттук контракттарын тейлөө боюнча банктык операциялардын көлөмүнүн сакталышы АКШ долларына болгон суроо-талапты колдоонун негизги себебинен болгон.

Айдын жыйынтыгы боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу боюнча ишке ашырылган операциялардын көлөмү 12,4 пайызга 19,1 млрд. сомго жогорулаган. Сандык мааниде алганда өсүш операциялардын бардык түрлөрүнө таасир эткен, анын ичинде коммерциялык банктардын нак эмес акчалар менен ишке ашырылган операциялар көлөмү 28,9 пайызга өсүп, 3,6 млрд. сомду түзгөн, коммерциялык банктардын нак акчалар менен ишке ашырылган операциялар көлөмү – 10,5 пайызга 12,3 млрд. сомго, алмашуу бюролорунун нак акчалар менен ишке ашырылган операциялар көлөмү – 4,7 пайызга 3,2 млрд. сомго өскөн.

Банктар аралык валюта тооруктарынын чогуу алгандагы жүгүртүүсү март айында коммерциялык банктар ортосунда келишилген бүтүмдөрдүн көлөмү 52,4 пайызга өсүүнүн эсебинен 70,8 млн. АКШ долларына чейин (+33,9 пайыз) көбөйгөн. Кароого алынган мезгил аралыгында алмашуу курсунун кескин өзгөрүүсүн алдын алуу үчүн Улуттук банк тарабынан интервенциялар жүргүзүлгөн эмес.

Кароого алынган мезгил ичинде Улуттук банк коммерциялык банктар менен СВОП-операцияларын ишке ашырган жок.

Валюталарды түрлөрү боюнча бөлүүдө март айында 7,6 пайызга чейин сом түрүндөгү эквивалентте 738,8 млн. сомго төмөндөгөн евродон башка, валюталардын бардык негизги түрлөрү боюнча операциялардын көлөмү жогорулагандыгы байкалган. Мында ишке ашырылган операциялардын жалпы көлөмүндө валюталардын үлүштүк катышы төмөнкүчө бөлүштүрүлгөн: АКШ долларында ишке ашырылган операциялардын салыштырма салмагы 1,7 пайыздык пунктка 60,5 пайызга чейин; Россия рубли – 0,1 пайыздык пунктка 27,2 пайызга чейин өскөн. Көлөмдүн сандык көрсөткүчүнүн өсүшүнө карабастан, казак теңгесинде ишке ашырылган операциялардын үлүшү 8,4 пайызга чейин (-1,0 пайыздык пунктка) төмөндөгөн; евронун салыштырма салмагы 4,7 пайыздан 3,9 пайызга чейин азайган.

3-график. Коммерциялык банктарда нак жана нак эмес АКШ долларынын курсунун динамикасы

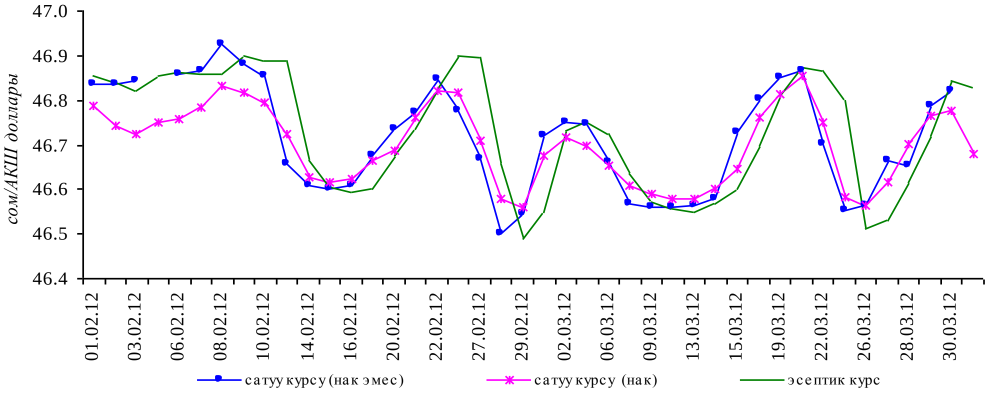

4-график. Алмашуу бюролорунда АКШ долларынын курсунун динамикасы

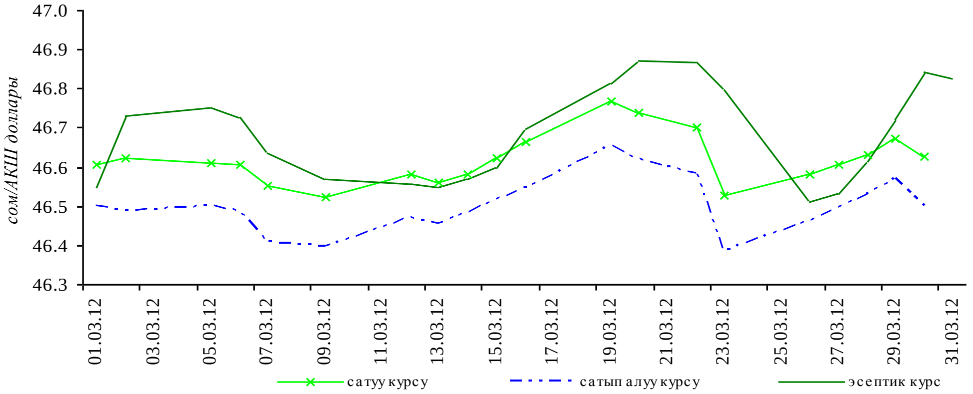

5-график. Алмаштыруу бюролорундагы валюта курстарынын жана АКШ долларынын дүйнөлүк рынокторундагы өсүш арымдарынын динамикасы

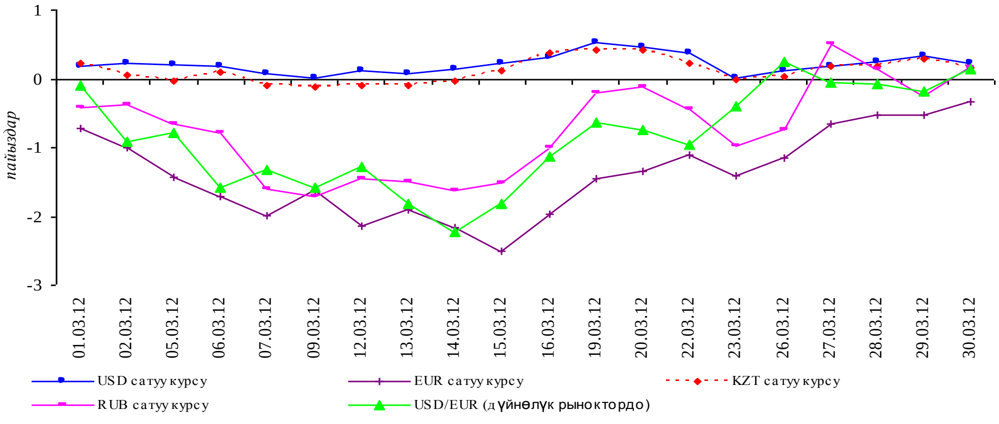

1-таблица. Операциялардын түрлөрү боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	Комм. банктардын накталай эмес операциялары		Комм. банктардын накталай операциялары		Алмаштыруу бюролордун накталай операциялары	
		Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)
март'2011	16,854.8	2,418.5	14.3	12,000.9	71.2	2,435.4	14.4
апрель	18,471.0	3,482.2	18.9	12,136.4	65.7	2,852.4	15.4
май	18,116.0	3,281.4	18.1	12,203.3	67.4	2,631.3	14.5
Июнь	21,135.9	4,188.3	19.8	13,827.2	65.4	3,120.4	14.8
Июль	21,594.3	3,909.9	18.1	14,534.5	67.3	3,149.9	14.6
Август	24,579.1	5,104.5	20.8	16,240.3	66.1	3,234.3	13.2
Сентябрь	22,689.5	4,021.6	17.7	15,460.6	68.1	3,207.3	14.1
Октябрь	22,334.5	3,760.0	16.8	15,490.1	69.4	3,084.4	13.8
Ноябрь	23,528.6	5,756.1	24.5	14,658.9	62.3	3,113.6	13.2
Декабрь	22,208.8	4,389.9	19.8	14,350.8	64.6	3,468.0	15.6
Январь '2012 г.	16,603.8	3,735.1	22.5	10,272.7	61.9	2,596.0	15.6
Февраль	17,006.6	2,779.5	16.3	11,123.2	65.4	3,103.9	18.3
Март	19,121.0	3,583.7	18.7	12,287.9	64.3	3,249.3	17.0

2-таблица. Валюталар боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	АКШ доллары		Евро		Орус рубли		Казак теңгеси		Жана башкалар	
	көлөм	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш
март'2011	16,854.8	9,953.8	59.1	837.9	5.0	4,336.3	25.7	1,720.4	10.2	6.4	0.0
апрель	18,471.0	11,709.6	63.4	743.8	4.0	4,601.2	24.9	1,410.8	7.6	5.7	0.0
май	18,116.0	10,919.9	60.3	697.2	3.8	5,030.9	27.8	1,461.6	8.1	6.5	0.0
Июнь	21,135.9	12,771.0	60.4	785.6	3.7	5,518.8	26.1	2,053.0	9.7	7.5	0.0
Июль	21,594.3	12,685.6	58.7	947.3	4.4	5,951.8	27.6	2,002.3	9.3	7.2	0.0
Август	24,579.1	15,123.5	61.5	848.8	3.5	6,357.2	25.9	2,238.0	9.1	11.6	0.0
Сентябрь	22,689.5	14,154.9	62.4	1,113.4	4.9	5,493.7	24.2	1,901.3	8.4	26.2	0.1
Октябрь	22,334.5	14,158.1	63.4	937.2	4.2	5,086.1	22.8	2,143.3	9.6	9.8	0.0
Ноябрь	23,528.6	15,176.6	64.5	1,098.5	4.7	5,013.5	21.3	2,232.5	9.5	7.5	0.0
Декабрь	22,208.8	13,816.9	62.2	1,034.4	4.7	5,047.1	22.7	2,294.8	10.3	15.6	0.1
Январь '2012	16,603.8	10,613.6	63.9	804.8	4.8	3,840.3	23.1	1,340.1	8.1	5.1	0.0
Февраль	17,006.6	9,995.9	58.8	799.3	4.7	4,612.5	27.1	1,593.0	9.4	5.9	0.0
Март	19,121.0	11,570.1	60.5	738.8	3.9	5,208.2	27.2	1,597.7	8.4	6.1	0.0

3-таблица. Четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы	Айдын акырына карата эсептик курс				Бир ай ичинде эсептик курстун четтөөсү			
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси
март'2011	47.2448	67.0669	1.6783	0.3253	-0.5%	2.3%	2.3%	0.0%
апрель	46.7766	69.5030	1.7008	0.3214	-1.0%	3.6%	1.3%	-1.2%
май	45.4000	64.9211	1.6253	0.3145	-2.9%	-6.6%	-4.4%	-2.1%
июнь	45.2067	64.7089	1.6062	0.3096	-0.4%	-0.3%	-1.2%	-1.6%
июль	44.5952	63.6864	1.6111	0.3052	-1.4%	-1.6%	0.3%	-1.4%
август	44.8925	64.8392	1.5551	0.3066	0.7%	1.8%	-3.5%	0.5%
Сентябрь	45.0008	61.1059	1.4053	0.3055	0.2%	-5.8%	-9.6%	-0.4%
Октябрь	45.5976	64.6528	1.5251	0.3084	1.3%	8.5%	0.9%	5.8%
Ноябрь	46.8308	61.9873	1.4792	0.3173	2.7%	-4.1%	-3.0%	2.9%
Декабрь	46.4847	60.0652	1.4438	0.3132	-0.7%	-3.1%	-2.4%	-1.3%
Январь' 2012	46.7757	61.4773	1.5405	0.3148	0.6%	2.4%	6.7%	0.5%
Февраль	46.4900	62.4547	1.6059	0.3149	-0.6%	1.6%	4.2%	0.0%
Март	46.8275	62.4819	1.5967	0.3169	0.7%	0.0%	-0.6%	0.6%

4-таблица. Алмашуу бюролорунда четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы	Бир ай ичиндеги орточо маржа				Валюталарды сатуу курсунун орточо				Бир ай ичинде валюталарды сатуу курсунун			
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси
март'2011	0.3%	0.4%	0.6%	0.7%	0.0%	0.1%	0.2%	0.1%	-0.4%	2.4%	1.4%	-0.1%
апрель	0.3%	0.5%	0.6%	0.6%	0.1%	0.2%	0.2%	0.1%	-1.2%	3.5%	2.2%	-1.2%
май	0.3%	0.6%	0.7%	0.8%	0.1%	0.3%	0.3%	0.1%	-3.2%	-5.7%	-4.8%	-2.9%
июнь	0.3%	0.5%	0.6%	0.8%	0.1%	0.3%	0.2%	0.1%	0.3%	0.5%	0.5%	-0.5%
июль	0.3%	0.6%	0.7%	0.7%	0.1%	0.2%	0.1%	0.1%	-2.1%	-2.0%	-2.2%	-2.1%
август	0.4%	0.6%	0.9%	1.2%	0.2%	0.2%	0.3%	0.3%	1.5%	1.5%	-2.8%	0.7%
Сентябрь	0.3%	0.6%	0.9%	0.9%	0.1%	0.3%	0.3%	0.1%	0.2%	-6.0%	-8.6%	-0.4%
Октябрь	0.3%	0.5%	0.8%	0.8%	0.1%	0.2%	0.6%	0.2%	1.1%	4.9%	5.9%	1.2%
Ноябрь	0.3%	0.5%	0.9%	0.7%	0.1%	0.3%	0.2%	0.1%	2.9%	-2.3%	-0.2%	3.0%
Декабрь	0.3%	0.5%	1.0%	0.9%	0.1%	0.2%	0.2%	0.2%	-0.1%	-3.6%	-3.0%	-1.0%
Январь' 2012	0.3%	0.5%	0.9%	0.7%	0.0%	0.3%	0.3%	0.1%	-0.3%	1.8%	6.6%	0.3%
Февраль	0.3%	0.5%	1.0%	0.7%	0.1%	0.1%	0.3%	0.1%	-0.3%	1.7%	3.7%	0.2%
Март	0.3%	0.6%	0.8%	0.7%	0.1%	0.3%	0.3%	0.1%	0.0%	0.4%	0.6%	-0.1%